

UUSIEN RUOVEDEN KUNNAN YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

VERSIO 1.

1 LUKU YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Tavoite

Ympäristönsuojelumääräysten tavoitteena on paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia haittoja. Ympäristönsuojelulain 3 §:n mukaan pilaantumisella tarkoitetaan ihmisen toiminnasta johtuvaa aineen, energian, melun, värinän, säteilyn, valon, lämmön tai hajun päästämistä tai jättämistä ympäristöön, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa mm. terveyshaittaa, haittaa luonnolle, ympäristön yleisen viihtyvyyden vähentymistä tai muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

2 § Määräysten antaminen ja valvonta

Ympäristönsuojelulain (86/2000) 19 §:n mukaan kunnanvaltuusto voi antaa ympäristönsuojelulain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista olosuhteista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä. Määräykset eivät voi koskea ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraista toimintaa eivätkä 30 §:n 3 momentin, 62 §:ssä tai 78 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa tai puolustusvoimien toimintaa. Kunnan ympäristönsuojelumääräykset eivät myöskään voi koskea toimintaa, jonka ympäristönsuojeluvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksessa ja joka rekisteröidään tietojärjestelmään siten kuin 65 §:n 1 tai 2 momentissa säädetään. Ympäristönsuojelulain 19 §:n 1 momentin perusteella ympäristönsuojelumääräykset antaa kunnanvaltuusto. Ympäristönsuojelulain 21 §:n 1 momentin mukaan kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelulain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä huolehtii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jonka tehtävät hoitaa kunnan määräämä toimielin. Ruoveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta. Ympäristönsuojelulain 21 §:n 2 momentin mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää sille tarkoitettua toimivaltaa, lukuun ottamatta hallintopakon käyttämistä, viranhaltijalle.

3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin

Ympäristönsuojelumääräykset ovat ympäristönsuojelulain mukainen ohjauskeino. Määräykset on laadittu siten, että ne eivät ole ristiriidassa muiden kunnallisten määräysten (esim. jätehuoltomääräykset, rakennusjärjestys) kanssa. Mikäli määräys on ristiriidassa ylemmänasteisen lainsäädännön kanssa, on ylemmänasteista lainsäädäntöä noudatettava. Mikäli samasta asiasta on määrätty muussa kunnallisessa säännöstössä, tulee ympäristönsuojelumääräyksiä noudattaa aina silloin, kun sen voidaan katsoa johtavan parempaan ympäristönsuojelulliseen tulokseen tai tasoon.

4 § Paikalliset olosuhteet ja määritelmät

Ympäristönsuojelumääräyksissä on määritelty määräysten soveltamisen kannalta olennaiset termit sekä paikalliset olosuhteet.

Alueen vesistöisyyden johdosta ympäristönsuojelumääräyksiä laadinnassa on pyritty kiinnittämään erityishuomiota alueisiin, jotka ovat vesiensuojelullisesti avainasemassa. Näitä alueita nimitetään pilaantumiselle herkiksi alueiksi. Näitä alueita ovat pohjavesialueet, vesistöjen ranta-alueet sekä alle 50 metrin etäisyydellä vesistöä vähäisemmästä uomasta tai valtaojasta sijaitsevat alueet. Näillä alueilla

esimerkiksi maatalouden, rakentamisen tai jätevesien käsittelyn vaikutukset voivat ulottua vesistöön tai pohjaveteen. Kun otetaan huomioon, että alueella on runsaasti näille alueille sijoitettavaa toimintaa, on toimintojen hajakuormituksella merkittävä vaikutus alueen vesistöjen ja pohjavesien kokonaiskuormituksessa. Tärkeillä pohjavesialueilla erityismääräykset ovat tarpeen pohjaveden pilaantumisen riskin vuoksi ja vedenhankinnan turvaamiseksi. Pohjavesialueet on rajattu koskemaan yhdyskunnan vedenhankintaa varten tärkeitä (1-luokka) tai muita vedenhankintakäyttöön soveltuvia (2-luokka) pohjavesialueita.

Ranta-alueilla erityismääräykset ovat tarpeen vesiensuojelun takia. Ranta-alue on määritelty ulottumaan 100 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta. Tyypillisesti tällä alueella tapahtuvan rakentamisen ym. vaikutukset voivat ulottua vesistöön. Toimialueen rakennusjärjestyksissä ranta-alueet ja -vyöhykkeet on määritelty vaihtelevasti (150 – 300 metriä rantaviivasta), joten ympäristönsuojelumääräysten ranta-alueen määritelmä ei ole päällekkäinen rakennusjärjestyksen kanssa. Valtaojan määritelmä liittyy vesiensuojelutarpeeseen ja sitä käytetään hajakuormituksen päästöjen kulkeutumisen riskin tunnistamiseen ja ympäristön pilaantumisen arviointiin. Valtaojassa vesi virtaa valtaosan vuotta ja siihen kulkeutunut kuormitus kulkeutuu suurella todennäköisyydellä melko nopeasti suurempiin uomiin ja edelleen vesistöihin. Valtaojan ympäristö on maastollisesti alavaa, mikä heikentää mm. maaperän kykyä pidättää kuormitusta. Vesistön määritelmä vastaa vesilain (578/2011) mukaista määritelmää. Vesistöä vähäisempi uoma liittyy vesiensuojelutarpeeseen ja sitä käytetään hajakuormituksen päästöjen kulkeutumisen riskin tunnistamiseen ja alustavaan arviointiin. Vesistöä vähäisemmän uoman lähialueella (puro, noro) maastolliset ja ympäristön pilaantumisen vaaraan liittyvät olosuhteet ovat pitkälti samankaltaisia kuin varsinaisten vesistöjen ranta-alueilla. Yleiset alueet ovat sellaisia alueita, joilla on tarpeen yleisen viihtyisyyden johdosta rajoittaa tiettyjä toimintoja, kuten erityisen häiritsevän melun ja tärinän aiheuttamista.

2 LUKU VESISTÖJEN JA POHJAVESIEN SUOJELU

5 § Lumenvastaanottoa paikkojen sijoittaminen

Lumenvastaanottoa paikkojen sijoittaminen Lunta ei luokitella jätteeksi, mutta kaduilla, tiealueilla ja pihoilta poiskerätty lumi saattaa sisältää roskia ja ajoneuvoista tulevia haitallisia aineita (esim. öljyjä), ja sen vuoksi lumenkaatopaikan sijoittaminen pohjave- tai ranta-alueelle on kielletty. Lumenvastaanottoa paikat on tarpeen sijoittaa ja niitä tulee käyttää siten, että haitalliset vaikutukset voidaan ehkäistä.

Ympäristönsuojelulain 4 §:n mukaisesti pilaantumisen aiheuttaja tai toiminnanharjoittaja vastaa toiminnasta syntyvien haittojen ennaltaehkäisemisestä ja ympäristöhaittojen poistamisesta.

6 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu

Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden peseminen on sallittua, kun siitä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Paikka, pesuaineen laatu ja pesun määrä ratkaisevat haitan tason ympäristölle. Ammattimainen pesu suoritetaan yleensä painepesulaitteilla ja liuotinpohjaisilla pesuaineilla ja siitä syntyy paljon jätevesiä, joiden johtaminen voi aiheuttaa ympäristön pilaantumista ja sen vuoksi on perusteltua edellyttää asianmukaista pesupaikkaa. Pohjavesialueilla ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja laitteiden pesu liuotinpohjaisilla pesuaineilla aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen riskin. Mikäli pesuvedet johdetaan viemäriverkostoon, tulee ne esikäsitellä asianmukaisissa öljyn- ja hiekanerotinkalvoissa ennen viemäriin johtamista.

7 § Mattojen ja muiden tekstiilien pesu

Mattojen ja muiden tekstiilien pesu vesistöissä tai siten, että pesuvedet pääsevät suoraan vesistöön, aiheuttaa ylimääräistä vesistön kuormitusta ja siten myös ympäristön pilaantumisen vaaraa. Pesu- ja lika-aineita sisältävien jätevesien pääseminen puhdistamatta vesistöön aiheuttaa mm. vesistöjen rehevöitymistä. Tämän vuoksi matot, tekstiilit ja muut vastaavat tuliee pestä kuivalla maalla siten, että pesuvedet eivät pääse suoraan vesistöön, vaan ne suotautuvat maaperän läpi.

8 § Maalämpöjärjestelmien rakentaminen

Maalämpöjärjestelmien ympäristöriskit liittyvät lähinnä pohjaveteen. Pohjaveden pilaantumisen vaaraa voi aiheuttaa esimerkiksi hulevesien pääseminen pohjaveteen, poraaminen pilaantuneilla maa-alueilla, pohjavesien eri kerrosten sekoittuminen tai poraamisen aiheuttamat muutokset pohjaveden korkeudessa, laadussa ja lämpötilassa. Näistä syistä maalämpöjärjestelmien rakentaminen voi aiheuttaa merkittävää pohjaveden pilaantumisen vaaraa, mikäli lämpökaivoja porataan pohjavesialueilla tai lämmönkeruunesteenä käytetään terveydelle tai ympäristölle vaarallisia aineita. Mikäli maalämpöjärjestelmä aiotaan sijoittaa pohjavesialueelle, tulee siitä pyytää ELY-keskuksen lausunto. Lisäksi lämpökaivon rakentaminen voi vaatia vesilain mukaisen luvan, mikäli hankkeesta voi aiheutua muutoksia pohjavedelle tai se voi vaikeuttaa vedenhankintaa.

Maalämpöjärjestelmien rakentamisen ohjaus ja valvominen kuuluvat ensisijaisesti kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle. Ympäristönsuojelumääräyksillä pyritään kuitenkin ehkäisemään rakentamisen aiheuttamaa ympäristön ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa siltä osin kuin kyseisiä asioita ei ole sisällytetty rakennusjärjestyksiin. Esimerkiksi poraamisen yhteydessä syntyvä kiviaines, pöly ja liete voivat paikallisesti aiheuttaa voimakasta veden samentumista ja lietteen kertymistä puroihin, noroihin, ojiin ja vesistöihin. Viemärisä liete saattaa aiheuttaa tukkeutumista, vaikeuttaa jätevedenkäsittelyä tai rikkoa viemäriputkistoja.

Maalämpölaitteissa käytettävät lämmönsiirtoaineet voivat olla ympäristölle vaarallisia, minkä johdosta keruunesteeksi tulisi valita aina ensisijaisesti myrkytön ja biologisesti hajoava vaihtoehto (esimerkiksi etanoli- tai kaliumformiaattiliuos). Määräyksellä pyritään ehkäisemään esimerkiksi vahinkotilanteissa tapahtuvien vuotojen aiheuttamia ympäristö- ja terveyshaittoja. Lämmönkeruunesteet voivat aiheuttaa muutoksia mm. pohjaveden kemiallisissa ominaisuuksissa, pH:ssa ja mikrobimäärissä, minkä johdosta keruunesteiden vuodot voivat esimerkiksi saastuttaa lähialueiden talousvesikaivoja.

Maalämpöjärjestelmien huollossa ja käytöstä poistamisessa on huolehdittava lämmönkeruunesteen huolellisesta talteenotosta ja asianmukaisesta käsittelystä, sillä aineen mahdolliset vuodot voivat aiheuttaa ympäristön ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Käytöstä poistettavaa lämmönkeruunestettä tulee käsitellä kuten muutakin vaarallista jätettä. Lämpökaivojen sijoittelussa tulee huomioida sekä kunnan rakennusvalvonnan, että ympäristöministeriön antamat ohjeet minimietäisyyksistä eri kohteisiin (Energiakaivo – Maalämmön hyödyntäminen pientaloissa, Ympäristöopas 2013).

3 LUKU JÄTEVESIEN KÄSITTELY

9 § Viemäriin johdettavat jätevedet

Vesihuoltolain (119/2001) 10 §:n mukaan vahvistetulla vesihuoltoalueella sijaistevan kiinteistön on liityttävä vesi- ja viemäriverkostoon.

10 § Talousjätevesien puhdistusvaatimukset

Ympäristönsuojelulain 27 b §:ssä on säädetty yleinen jätevesien puhdistamisvelvollisuus.

Viemäriverkostoon liittymättömien kiinteistöjen jätevesien käsittelyn vaatimusten tavoitteena on, ettei talousjätevesistä aiheutuisi ympäristönsuojelulain 3 §:n 1 momentin tarkoittamaa ympäristön

pilaantumista. Haja-asutuksen jätevesiasetuksessa (209/2011) on säädetty jätevesien puhdistustehon vähimmäisvaatimustaso, joka on orgaanisen aineen osalta 80 %, kokonaisfosforin osalta 70 % ja kokonaistypen osalta 30 %. Kunta voi ympäristönsuojelumääräyksissä määrätä tiukemman jätevesien puhdistustason. Haja-asutuksen jätevesiasetuksessa on 5 §:ssä säädetty, että jätevesijärjestelmästä on oltava selvitys, jonka perusteella on mahdollista arvioida jätevesistä ympäristöön aiheutuva kuormitus. Selvitys on säilytettävä kiinteistöllä ja se on pyydettäessä esitettävä valvontaviranomaiselle.

11 § Jätevesien käsittely pohjavesialueella

Ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskiellon (17 §) takia on talousjätevesien käsittelylle pohjavesialueilla annettu muita alueita tiukemmat määräykset. Pohjaveden pilaantumisen estämiseksi pohjavesialueilla edellytetään, ettei puhdistettujakaan jätevesiä johdeta maaperään. Mikäli määräys on taloudellisesti tai teknisesti kohtuutonta ja selvityksen perusteella riskiä pohjaveden pilaantumiselle ei ole, voi ympäristönsuojeluviranomainen tapauskohtaisesti myöntää poikkeuksen. Jätevesien käsittelyjärjestelmien korkeusaseman määrittäminen perustuu siihen, että jätevesijärjestelmistä ei pääsisi puhdistamattomia jätevesiä suoraan vesistöön harvoin esiintyvien tulvien aikaan. Jätevesien imeyttämöiden ja suodattamoiden putkistoille määrätty korkeusasema perustuu siihen, ettei jokavuotinen tulvahuippu pääse huuhtelemaan järjestelmistä ravinteita ja happea kuluttavaa ainesta vesistöön ja toisaalta estä järjestelmissä tapahtuvaa mikrobiologista toimintaa. Ohjeellista puhdistustasosta pilaantumiselle herkillä alueilla on säädetty talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla annetun valtioneuvoston asetuksen (157/2017) 4 §:n mukaisesti.

12 § Vesikäymälän rakentaminen saarissa tai vastaavissa kohteissa

Määräyksellä ehkäistään vesikäymälän jätevesistä aiheutuvaa ympäristön pilaantumista sellaisilla alueilla, joihin ei päästä ympärivuotisesti suorittamaan lietetyhjennyksiä tai huoltamaan epäkunnossa olevaa jätevesijärjestelmää. Saarissa tai vastaavilla tiettömillä kohteilla ei lähtökohtaisesti ole mahdollista käsitellä vesikäymälävesiä YSL 155.1 §:n mukaisesti, minkä johdosta uusien vesikäymälöiden rakentaminen em. kohteisiin on kiellettyä. Nykyisiä vesikäymälöitä voidaan perustellusta syystä käyttää niin kauan, kunnes kiinteistöllä tehdään laajamittaisia korjaus- tai muutostöitä, jotka edellyttävät rakentamista koskevaa lupaa tai ilmoitusta. Kiinteistön omistajan/haltijan tulee esittää selvitys siitä, miten säiliöiden asianmukainen tyhjentäminen järjestetään. Vesikäymälävesien johtamisesta ja käsittelystä ei saa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa.

13 § Järjestelmän sijoittaminen

Ympäristöministeriön Haja-asutuksen jätevedet -ympäristöoppaassa 2011 on kerrottu, millaisia vaatimuksia lainsäädäntö asettaa haja-asutuksen jätevesihuollolle, keitä vaatimukset koskevat ja miten vaatimukset täytetään. Oppaassa on annettu ohjeelliset suojaetäisyydet jätevesijärjestelmän puhdistettujen jätevesien purkupaikalle. Jätevesien maaperäkäsittelylaitteistojen etäisyysvaatimukset perustuvat yleisesti käytössä oleviin suojaetäisyyksiin ja niiden noudattaminen ehkäisee ympäristön pilaantumista ja myös esimerkiksi hajuhaittoja. Ympäristönsuojelumääräyksissä jätevesien purkupaikkojen suojaetäisyydet on annettu myös suosituksina, sillä jätevesien aiheuttamiin haittoihin vaikuttavat monet tekijät, kuten maa- ja kallioperän fysikaaliset, kemialliset ja topografiset ominaisuudet sekä biologiset ja ilmastolliset tekijät, kuten myös ihmisen maankäytön muodot ja intensiteetti. Tämän takia tapauskohtaisesti arvoista voi poiketa perustellusta syystä. Vaikka ne eivät ole ehdottomasti noudatettavia, on ne haluttu määräyksiin kirjata tiedon välittämisen kannalta. Ympäristönsuojelumääräyksissä on esitetty suojaetäisyys vain purkupaikasta, sillä se on ympäristön

pilaantumisen kannalta oleellinen. Jätevesien käsittelyjärjestelmien (rakennelman) etäisyyksien määrittäminen kuuluu rakennusvalvontaviranomaiselle.

Talousvesikaivon osalta vähimmäissuojaetäisyyden arvioinnissa on otettava huomioon mm. jäteveden määrä ja laatu, maaston kaltevuus, raekoko sekä pohjavesiolosuhteet.

14 § Kuivakäymälät

Kuivakäymälät Kuivakäymälästä mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi on tärkeää, että alusastia on tiivis, jottei jätevesiä pääse hallitsemattomasti maaperään ja mahdollisesti vesistöön tai pohjaveteen. Kuivakäymäläjätteen käsittelystä on säädetty jätehuoltomääräyksissä. Kuivakäymälöiden sijoittamisesta on erikseen määrätty kunnan rakennusjärjestyksessä.

4 LUKU MELU JA TÄRINÄ

15 § Ilmoitusvelvollisuus ja tiedottaminen

Tiedottamisvelvollisuudesta annettu määräys on tarpeen, jotta naapurit ja muut toiminnasta mahdollisesti häiriintyvät kohteet osaavat ennalta varautua tapahtumasta tai toimenpiteistä aiheutuviin haittoihin. Neuvotteluvollisuus lähimpien häiriintymiselle erityisen herkkien kohteiden (esim. sairaalat ja päiväkodit) kanssa varmistaa, että häiriintyvillä kohteilla on mahdollisuus neuvotella toiminnanharjoittajan kanssa esimerkiksi meluntorjuntatoimenpiteistä tai hiljaisista ajoista. Tiedottaminen ja neuvottelu ovat perusteltua aina, kun poiketaan meluilmoitusmenettelystä.

16 § Toiminnot, joihin EI sovelleta YSL:n 118 §:n mukaista meluilmoitusta

Eräiden melua aiheuttavien toimintojen rajoittaminen ja ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta poikkeaminen Määräyksessä on lueteltu ne erityisen häiritsevää melua aiheuttavat toiminnot, jotka on sallittu klo 7-22 välisenä aikana. Ilta- ja yöaikaan klo 22-7 tapahtuva erityisen häiritsevän melun aiheuttaminen on kielletty, ellei melusta ole tehty meluilmoitusta, jossa on toisin määrätty. Tietyissä määräyksessä luetelluissa tapauksissa meluilmoitusta ei tarvitse tehdä, mutta toiminnanharjoittajalla tai yleisötilaisuuden järjestäjällä on aina kuitenkin velvollisuus tiedottaa melusta lähinaapureille.

17 § Äänenvahvistimen käyttö ulkotiloissa

Taajaan asutuilla alueilla ei ole tarpeen noudattaa yhtä tiukkoja periaatteita erilaisten tilapäistä melua aiheuttavien yleisötilaisuuksien järjestämisessä kuin muilla alueilla. Määräyksellä varmistetaan, ettei meluilmoitusmenettelyn ulkopuolelle rajatuista yleisötilaisuuksista aiheudu kohtuutonta meluhaittaa lähimmille häiriintyville kohteille. Äänentoistolaitteiden oikealla suuntaamisella ja äänenvahvistimien säädöillä voidaan olennaisesti vaikuttaa melun tasoon ja leviämiseen.

18 § Tilapäinen louhinta ja murskaus

Tilapäisestä louhinnasta ja murskauksesta tulee tehdä YSL 118 §:n mukainen meluilmoitus, kun toiminnan kesto on yli viisi päivää, mutta alle 50 päivää. Mikäli toiminta-aika on kokonaisuudessaan vähintään 50 päivää, tulee toiminnalla olla ympäristönsuojeluasetuksen (VNA 713/2014) 2 §:n mukaisesti ympäristölupa. Määräyksellä kevennetään ilmoitusmenettelyä lyhytkestoisten toimintajaksojen osalta. Ilmoitusmenettelyn ulkopuolelle rajattua toimintaa koskee kuitenkin ympäristönsuojelumääräysten 24 §:n mukainen tiedottamis- ja neuvotteluvollisuus, jolla varmistetaan, että lähimmät häiriintyvät kohteet voivat varautua lyhytkestoisestakin louhinnasta ja murskauksesta aiheutuviin melu-, pöly- ja tärinähaittoihin.

5 LUKU ILMANSUOJELU

20 § Haju- ja savukaasupäästöt

Jätteen polttaminen on kielletty ympäristönsuojelumääräyksissä, jotta voidaan vähentää jätteen polttamisesta aiheutuvia ympäristö-, terveys- ja viihtyisyyshaittoja. Jätteen polttamisen kieltämisellä pyritään myös edistämään jätteiden asianmukaista keräystä ja kierrätystä. Muun kuin puhtaan, käsittelemättömän ja kuivan puun polttaminen kiinteistöjen tulisijoissa aiheuttaa savuhaittaa. Savu-, noki- tai hajuhaittaa tai muuta ympäristön pilaantumisen vaaraa voi syntyä mm. silloin, kun poltetaan paine- ja pintakäsiteltyä puutavaraa, muovia tai muuta huonosti palavaa materiaalia. Myös puiden kitupoltto aiheuttaa noki- ja savuhaittaa. Savukaasujen mukana ympäristöön pääsevät epäpuhtaudet ja haju heikentävät myös ympäristön viihtyisyyttä ja saattavat aiheuttaa terveyshaittaa. Määräyksellä pyritään ehkäisemään huonosti palavan materiaalin aiheuttamia savuhaittaongelmia ja mahdollisesti syntyviä myrkyllisiä savukaasupäästöjä.

21 § Kiinteistöjen rakennus-, huolto- ja purkutöiden

Kunnostus-, rakennus- sekä purkutöiden yhteydessä ympäristöön voi päästä ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa aiheuttavia päästöjä. Päästöt voivat aiheuttaa myös haittaa terveydelle ja viihtyisyydelle. Määräyksellä edellytetään riittävän tehokkaiden pölyntorjuntamenetelmien käyttöä em. haittojen vähentämiseksi. Ulkona tapahtuvan hiekkapuhalluksen tai painepesun yhteydessä voi ilmaan, maaperään tai viemäriin joutua pölyä ja haitallisia aineita. Suojapeitteen tmv. pölyn leviämisen estävä rakenne on tarpeen ilman ja maaperän suojelun takia. Työkohteen laajuudesta ja työmenetelmästä riippuen myös nostolavan, siirtolavan, riipputelineen tai vastaavan käyttö voidaan hyväksyä. Julkisivut ja rakennustelinteet on peitettävä myös, mikäli asbestipitoisella pinnoitteella käsitellyt julkisivuja pestään painepesulla, jossa paine on yli 60 bar tai pinnoite on hilseilevää. Rakennusten ulkopintoja käsiteltäessä ikkunat ja muut ulkoilma-aukot on tiivistettävä siten, että pölyn ja muiden haitallisten aineiden kulkeutuminen rakennuksen sisälle estetään. Työn jälkeinen siivousvelvollisuus estää ympäristön roskaantumista ja vähentää rakennus- ym. töiden aiheuttamaa viihtyisyyshaittaa.

22 § Yleisten alueiden kunnossapitoon liittyvät työt

Määräyksellä rajoitetaan päästöjä ilmaan etenkin keväisin, jolloin ilmanlaatu on usein huono katualueiden voimakkaan pölyämisen vuoksi. Mikäli pintoja kastellaan pölyämisen estämiseksi, tulee varmistua siitä, etteivät vedet tuki hulevesiviemäriä. Käytöstä poistettu hiekoitushiekka on jätelain (646/2011) tarkoittamaa jätettä, jota ei jätelain 13 §:n nojalla saa hylätä. Käytetty hiekoitushiekka sisältää roskia, jolloin sen suunnitteleman varastointi ja käsittely voi aiheuttaa ympäristön roskaantumista, hulevesiviemäreiden tukkeutumista ja viihtyisyyshaittaa.

6 LUKU JÄTTEIDEN JA LKEMIKAALIEN KÄSITTELY

23 § Maanalaisten öljysäiliöiden tarkastaminen ja poistaminen

Käytöstä poistetut ja vanhat vielä käytössä olevat polttoaineöljysäiliöt ovat riski maaperälle ja pohjavesille. Vanhoja käytöstä poistettuja öljy- ja kemikaalisäiliöitä putkistoiheen pidetään jätteenä, johon sovelletaan jätelain säännöksiä. Säiliöiden jättäminen maahan ei täytä jätelain vaatimuksia jätteen käsittelystä. Poistamalla vanhat säiliöt maaperästä estetään huonokuntoisista ja mahdollisesti puhdistamattomista säiliöistä aiheutuva maaperän pilaantuminen. Lisäksi maaperä vanhojen säiliöiden ympärillä voi olla pilaantunut vuotojen seurauksena ja edellyttää puhdistamista. Ennen näiden määräysten voimaantuloa hiekalla tai muulla hyväksyttävällä materiaalilla täytettyjä säiliöitä ei 2 momentin mukaan kuitenkaan

edellytetä nostettaviksi. Säiliöistä, joita ei edellytetä nostettavaksi, on kuitenkin poistettava ilma- ja täyttöputket, jotta niihin ei vahingossa johdeta polttoainetta tai muita kemikaaleja. Vanhat öljysäiliöt voivat sijaita maaperässä sellaisessa paikassa, mistä niitä on teknisesti hyvin vaikea poistaa. Poistamisesta voi aiheutua esimerkiksi vahinkoa muulle omaisuudelle, tällöin poistamisvelvollisuus saattaa muodostua kohtuuttomaksi. Poikkeamista säiliön poistamisvelvollisuudesta voi hakea ympäristönsuojeluviranomaiselta. Poikkeamishakemuksesta pyydetään rakennusvalvonnan lausuntoa poikkeamisperusteiden täyttymisen varmistamiseksi.

Kaikki öljylämmitys- ja poltonestesäiliöt tulee kiinteistön/säiliön omistajan tai haltijan tarkastuttaa ensimmäisen kerran 10 vuoden kuluessa säiliön käyttöönotosta. Tämän jälkeen maanalaisten pohjavesialueiden ulkopuolella olevien ja maanpäällisten öljylämmitys- ja poltonestesäiliöiden tarkastukset tulee tehdä tarkastuksessa todetun säiliön kuntoluokan mukaisesti. Säiliöt jaetaan kuntoluokkiin ja ne on määräaikaistarkistettava seuraavasti:

A-luokan säiliö: metalliset säiliöt, joiden levypaksuudesta on jäljellä säiliön sisäpuolelta mitattuna syvimmän syöpmän kohdalla vähintään 3 mm sekä muut kuin metalliset säiliöt, joissa ei ole havaittu hiushalkeamia eikä muodonmuutoksia. Tarkastus on tehtävä vähintään kymmenen vuoden välein.

B-luokan säiliö: metalliset säiliöt, joiden levypaksuudesta on jäljellä säiliön sisäpuolelta mitattuna syvimmän syöpmän kohdalla vähintään 1,5 mm, mutta enintään 3 mm. Tarkastus on tehtävä vähintään viiden vuoden välein.

C-luokan säiliö: metalliset säiliöt, joiden levypaksuudesta on jäljellä säiliön sisäpuolelta mitattuna syvimmän syöpmän kohdalla vähemmän kuin 1,5 mm tai joiden seinälevy muuttuu muotoaan, kun sitä sisäpuolelta koputetaan 5 kg painoisella pallopäävasaralla. Säiliö on poistettava vuoden kuluessa tarkastuksen suorittamisesta.

D-luokan säiliö: säiliöt, joissa on läpisyöpmiä tai halkeamia taikka jotka vuotavat tiiviyskokeessa. Säiliö on poistettava välittömästi käytöstä. Vuotava tai halkeillut muu kuin metallisäiliö on myös D-luokkaa.

Metallisäiliöiden korjaaminen muovi- tai lasikuitupinnoitteella on kielletty. Säiliöt, jotka ovat pinnoitettu ennen näiden ympäristönsuojelumääräysten voimantuloa, on tarkastettava vähintään viiden vuoden välein.

24 § Vaarallisten kemikaalien säilyttäminen

Säännöksen määräyksellä pyritään ehkäisemään vaarallisten kemikaalien varastoinnista aiheutuvia päästöjä ja niiden haitallisia vaikutuksia, jotka ilmenevät ympäristön, kuten maaperän ja pohjaveden pilaantumisenä sekä haitallisten aineiden kulkeutumisena viemäriin. Kemikaalien vähäistä teollista käyttöä ja varastointia valvoo pelastuslaitos, laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia turvatekniikan keskus, kemikaalien markkinoille saattamista ja vähittäismyyntiä kunnan kemikaaliviranomainen.

25 § Vaarallinen jäte

Vaaralliset jätteet tulee ensisijaisesti säilyttää tähän tarkoitukseen hyväksytyissä säiliöissä tai astioissa. Määräyksellä ehkäistään ympäristön pilaantumisen vaaraa tilanteissa, joissa jätettä säilytetään säiliöissä tai astioissa, joita ei ole tarkoitettu kyseiseen tarkoitukseen. Tällöin vaarana on säiliön rapautuminen kemikaalin tai ulkoisten tekijöiden vaikutuksesta. Mikäli vaarallista jätettä päätyy maaperään, voi seurauksena olla pinta- tai pohjaveden pilaantuminen. Vaarallisten jätteiden vuodot voivat tämän lisäksi aiheuttaa haittaa viemäriverkoston ja jätevedenpuhdistamon toiminnalle.

26 § Eräiden jätteiden pienimuotoinen hyödyntäminen maanrakennuksessa

Betoni- ja tiilijätteiden hyödyntämisen tarkoitus maarakentamisessa on korvata neitseellisen maa-ainesten käyttöä maarakentamisessa pykälän edellytysten täytyessä. Jos käytettävä määrä ylittää 500 m³, on toiminnasta tehtävä ilmoitus ELY-keskukseen valtioneuvoston asetuksen eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa eli ns. MARA-asetus (591/2006) mukaisesti tai haettava ympäristölupaa joko kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta tai aluehallintovirastolta riippuen hyödynnettävien jätteiden määrästä. Betoni- ja tiilijätteen hyödyntämisestä on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteen aloittamista.

Betoni- ja tiilijätteen hyödyntäminen voidaan tehdä seuraavin edellytyksin:

- materiaali ei sisällä ympäristölle tai terveydelle haitallisia aineita, eikä aiheuta muutakaan haittaa tai vaaraa ympäristölle
- materiaali ei sisällä betoniterästä (betonijäte)
- materiaali on murskattu tai pulveroitu käyttötarkoitukseen sopivaksi
- sijoituspaikka ei ole pohjavesialueella ja etäisyys lähimpään kaivoon on vähintään 30 metriä.
- jätettä sisältävä rakennekerros peitetään ja päällystetään puhtaalla maa-aineksella
- jätteen sijoittamiselle on kiinteistön omistajan ja haltijan hyväksyntä

Kiinteistön haltijan vaihtuessa jätteen käytöstä maarakentamisessa on annettava tieto uudelle haltijalle.

Jätteiden maaperään sijoittamisen kieltäminen pohjavesi- ja ranta-alueilla sekä talousvesikaivojen läheisyydessä on tarpeen pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Hyödynnetystä jätemateriaalista voi liueta maaperään ympäristölle tai terveydelle haitallisia aineita, jotka voivat kulkeutua pohjaveteen ja vesistöihin. Hyödynnetyksi aiotusta materiaalista on otettava näytteet haitta-ainepitoisuuksien selvittämiseksi ennen hyödyntämistä. Määräys on tarpeen jätteen hyödyntäjän selvilläolovelvollisuutta (YSL 6 §) ja viranomaisen valvontaa varten.

7 LUKU MAATALOUS

Ruovedellä on sellaisia eläinsuojia, jotka eivät ole ympäristölupavelvollisia tai joihin ei sovelleta ympäristönsuojelulain 115a §:n mukaista ilmoitusmenettelyä. Tämän vuoksi ympäristönsuojelumääräyksissä on pyritty ottamaan huomioon lupa- ja ilmoitusmenettelyjen ulkopuolelle jäävät kohteet ja toiminnot, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa.

27 § Omatoimisesti käsitellyn jätevesilietteen hyödyntäminen maataloudessa

Asumisessa syntyvä liete on jätettä ja sen kuljettamista ja käsittelyä koskeva sääntely on jätelain (646/2011) alaista ja jätelain soveltamisalaan kuuluvat määräykset annetaan ensisijaisesti jätehuoltomääräys Jätevesilietteen kalkkistabilointi tmv. käsittely ehkäisee lietteen levittämisestä aiheutuvia ympäristö-, terveys- ja hajuhaittoja. Ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaisesti pohjaveden pilaaminen on kiellettyä. Korkean haitta-ainepitoisuuden johdosta lietteen levittäminen pohjavesialueella sijaitsevalle pellolle voi aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

28 § Lannan ja lannoitteiden levitys ja varastointi

Lannan, virtsan ja puristenesteen levitys on kielletty pohjavesialueen muodostumisvyöhykkeellä ja 300 metrin etäisyydellä pohjaveden ottamosta.

Lannan levittäminen pohjavesialueen muodostumisvyöhykkeellä on kielletty pohjaveden pilaantumiskäsitteeseen vuoksi. Pohjavedenottamosta 100 metrin etäisyydelle on annettu lannan, virtsan ja puristenesteen levityskielto vedenlaadun turvaamiseksi.

Lannan aumauksessa noudatetaan valtioneuvoston asetusta eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014)

29 § Eläinten ulkotarhat ja laitumet

Lantalan ja eläinsuojan rakentaminen vaatii pääsääntöisesti rakennuslupan, jonka käsittelyn yhteydessä ratkaistaan näiden toimintojen riittävät etäisyydet herkkiin kohteisiin. Eläinten ulkotarhat, jaloittelualueet, laitumet sekä ruokintaja juottopaikat eivät puolestaan tarvitse ympäristönsuojelulain tai MRL:n mukaisia lupia tai ilmoituksia. Tämän johdosta näiden toimintojen aiheuttamien ympäristö- ym. haittojen vähentämiseksi tarpeen antaa tarkentavia määräyksiä. Määräysten antaminen on tarpeen myös siksi, että

Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen toiminta-alueella on runsaasti kohteita, joilla loma-asutus ja maanviljelys sijoittuvat lähelle toisiaan.

30 §

Kasvinsuojeluaineet

Kasvinsuojeluaineet ja niiden hajoamistuotteet voivat valmisteen ja maalajin ominaisuuksista riippuen kulkeutua maaperässä pohjaveteen, minkä johdosta niiden käytön rajoittaminen pohjavesialueilla sekä talousvesikaivojen ja lähteiden läheisyydessä turvaa pohjavesien laatua. Rajoitus perustuu YSL 17 §:n mukaiseen pohjaveden pilaamiskieltoon. Pohjavesialueilla tulisi käyttää ensisijaisesti muita torjuntakeinoja kuin kemiallista torjuntaa (mekaaninen, biologinen tai fysikaalinen torjunta). Mikäli kasvinsuojeluaineita on pakottavasta syystä käytettävä, tulee silloin käyttää Tukesin kasvinsuojeluinerekisterin mukaan pohjavesille haitattomimpia vaihtoehtoja.

8 LUKU MUUT MÄÄRÄYKSET

31 § Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja

Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja Tietojen saaminen on tärkeää, jotta valvontaa voidaan tehdä ja arvioida ympäristön pilaantumisen vaaraa.

32 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä Kohtuuttomien tilanteiden välttämiseksi joskus voi olla tarpeen poiketa ympäristönsuojelumääräyksistä. Siksi hakemuksesta voi kunnan ympäristönsuojeluviranomainen päättää poiketa näistä määräyksistä.

33 § Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen seuraamukset

Pykälän tarkoituksena on selventää ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen seuraamuksia viittauksella ympäristönsuojelulain vastaaviin säännöksiin.

34 § Ympäristönsuojelumääräysten voimaantulo

Koska ympäristönsuojelumääräysten rikkomisesta voidaan tuomita rangaistus ympäristönsuojelulain 116 §:n perusteella, on voimaantulopäivästä määrittäminen tärkeää. Päätös ympäristönsuojelumääräysten hyväksymisestä annetaan tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin on kuulutettava ympäristönsuojelumääräysten voimaantulosta.

the end

